

S. Świszczowski

Wieliczka - Rynek, pow. Kraków

Informator Archeologiczny : badania 3, 403-404

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XVI-XVIII, a w dolnej - s XIV-XV.

Jak należy sądzić ślady osadnictwa w tym rejonie łączą się z dawnym Solcem, położonym nieco bardziej na północ.

WARSZAWA - Szanek

patrz okres nowożytny

WARSZAWA - Zersed

patrz okres lateński

WIELICZKA - Rynek
pow. Kraków

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził dr S. Swiasosowski. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. Trzeci sezon badań. Rynek miejski - średniowiecze, okres nowożytny /XV-XVI-XVII-XXX wiek/.

W roku 1969 rynek w Wieliczce został po raz pierwszy w swej siedemsetletniej historii pokryty brukiem z płyt kamiennych, przy czym wykonano nowe rurociągi instalacyjne, a także przeprowadzono badania archeologiczne i poszukiwania za resztkami stojących na nim niegdyś budynków. Zachowane plany z XVII i XVIII wieku pozwalają stwierdzić, że na środku wznosiły się dwie bliźniacze hale targowe, swane wówczas jatkami, długości ok. 30 m, dwa inne mniejsze budynki oraz pręgiers.

Podczas obserwacji wykopów instalacyjnych i budowlanych wykonano 4 wykopy badawcze o łącznej powierzchni ok. 50 m² w różnych

miejscach rynku. Na środku placu warstwa kulturowa prawie nie istniała, a natrafiono tylko na fragmenty bruków stanowiących niegdyś posadzkę jatek. oraz na warstwy spaleniasty i trudne do sidentyfikowania fragmenty spalonych belek. Ceramika pochodziła oszczędnie z późnego średniowiecza oraz z XVI i XVII wieku. Natomiast przy piersejach wschodniej i zachodniej, nasypy, głównie XIX-to wieczne, wynosiły przeszło 3 m.

Resultaty badań stwierdziły zatem, iż środkiem rynku przebiegał grzbiet wzgórza opadającego ku północy, na którym wznosiły się jatki i ratusz. Pierseje rynku, zachodnia i wschodnia, stanowiące przedłużenie głównych ulic komunikacyjnych, leżały ok. 3 m niżej od jego osi. Jak wskazuje plan katastralny z początku XIX wieku, nad wylotami ulic po stronie północnej założone były mostki dla pieszych, z czego można wnosić, iż chodniki przy podcieniach domów wznosiły się w tych miejscach wysoko ponad jezdnie, podobnie jak zachowało się to do dziś w Zakliczynie nad Dunajcem. Budynki jatek, jak zapewne i większość domów, były drewniane, przez co nie zachowały się żadne ich fundamenty. Wyrównanie płaszczyszy rynku do obecnego poziomu musiało nastąpić w pierwszej połowie XIX wieku.